

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Wrocław, 16. Stycznia. — Według listów prywatnych z Warszawy, znów sąd wojenny skazał 11 akademików w żołdacy do syberyjskiego korpusu.

— Utrzymują, że Chigi przeznaczonym jest na nuncyusza do Petersburga i że papież życzy sobie, aby nuncusz przebywał częścią w Petersburgu, częścią w Warszawie i Wilnie.

Berlin, 17. Stycznia. — Ministerstwo sprawiedliwości. Dotychczasowy sędzia powiatowy Schneck w Raciborzu został zamianowany obrońcą prawa w obwodzie sądu apelacyjnego w Halberstadtzie i notaryuszem w tymże departamencie z назначeniem mu na mieszkanie Halberstadu.

Berlin, 16. Stycznia. — Najj. Pan słuchał dziś referatów ministra wojny i jenerała porucznika Mannteuffla, następnie przyjmował jenerała feldmarszałka barona Wrangla.

— Na posiedzeniu dzisiejszem zajmowała się izba deputowanych rugami. W ogóle przetrząsnięto 120 wyborów.

— Frakcyje w izbie deputowanych bardzo czynnie się zajmują uzupełnianiem swoich szeregów. Szczególniej stronnictwo konstytucyjne stara się wzmocnić i podobno udało mu się przeciągnąć na swoją stronę kilku członków ze stronnictwa postępowego. Toż stronnictwo liczy jeszcze na przejście do siebie frakcyi Harkorta, która dotąd jeszcze się nieco opiera. Wybór prezesa waży się między dep. Grabowem i Waldekem. Postępowcy chcieliby mieć ostatniego na krześle prezesoskim, lubo dobrze wiedzą, iż wybór taki niepodobalby się u góry.

— W Tylży wybrano w d. 14. b. m. w miejsce pana Howerbeka drukarza Posta należącego do stronnictwa postępowego i to głosami 173 przeciw 99, które ostatnie otrzymał dziedzic Brämer Ernsburg.

Malborg, 14. Stycznia. — Sześć kamienic z tylnymi zabudowaniami około zamku spaliło się dzisiaj. Niebezpieczeństwo większe nie zagraża. Gdańska straż ogniowa najwięcej się przyczyniła do przytłumienia ognia.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 9 Stycznia. — Mamy więc nowego arcybiskupa. Wczorajszy Dziennik Powszechny doniósł urzędowo, że papież prekonizował 6 t. m. księdza Felińskiego na arcybiskupa warszawskiego. Ks. Feliński nie jest wprawdzie dobrze znany w kraju, lecz osoby bliżej go znające opowiadają o wielkiej jego pobożności i szlachetności duszy; a kraj spodziewa się, że postępowaniem swoim dowiedzie, iż godnym jest stanąć w rzędzie dygnitarzy kościoła katolicko-chrześcijańskiego w Polsce, którzy bronili wytrwale wiary i narodu. Znane imię Felińskich z zasług i cierpień dla kraju; cnoty matki, którą prześladowano więzieniem i wygnaniem na Syberję; piękny przykład poprzedników ks. Fijałkowskiego i Białobrzeskiego; ufność narodu; wzniosłość obowiązku do jakiego został powołany: wszystko to każe się spodziewać, iż ks. Feliński wejdzie na drogę prawdziwą i niedozwoli robić z siebie narzędzia rządu rosyjskiego ku zniewadze kościoła krzywdzie narodu. W trudnej niezmiernie chwili obejmuje ks. Feliński godności arcybiskupa; lecz im trudniejsze jest położenie, tem większa zasługa, jeżeli wytrwa w kierunku wytkniętym przez Fijałkowskiego i Białobrzeskiego, jeżeli pójdzie śladem tych ludzi, którzy aż do męczeństwa bronili praw kościoła i kraju. Sprawa uciśnionego narodu jest ściśle złączona ze sprawą kościoła katolicko-chrześcijańskiego. Kto rozłączy duchowieństwo od narodu, kto po wypadkach które naród krwią oblały i podniosły go moralnie, zechce uległością bezwarunkową rządowi rosyjskiemu prowadzić sprawę — ten kościołowi i narodowi zada cios bolesny. Dla ks. Felińskiego, niema innej drogi, prócz tej którą szli jego poprzednicy; nią pójść powinien, od razu wstąpić na nią, obowiązany, inaczej postępując poda rękę pomocną owemu bezprawiu i gwałtowi, który chce stłumić wszelką siłę moralną, a z duchowieństwa chce zrobić sługę i narzędzie do gnębienia narodu i kościół rządzić samowolnie przez ukazy.

Drugą ważną wiadomością jest postanowienie rządu, otwarcie 20 t. m. szkół i zakładów naukowych, zamkniętych bez powodu przed ośmiu miesiącami. Otwarte być mają z pewnymi modyfikacyami, zastosowa-

nemi do nowej ustawy jaka ma wyjść o reorganizacji szkół. Otwarcie szkół było bardzo potrzebnem i dobrze zostało przyjęte, ale daleko lepiej byłoby przyjętem otwarcie z ogłoszeniem nowej ustawy, któraby zastosowała warunek szanowania narodowości polskiej. Niepojmujemy dla czego nie otwierają akademii medycznej i narażają młodzież na stratę czasu. — Lecz rząd dotąd niezmienił swego postępowania, dotąd jeszcze nie zwrócił się ani krokiem z drogi gwałtów samowolności, nie widzi jeszcze, że ucisk i represya narodowości nie łamie jej, tylko podkopuje wszelką podstawę rządu. Jak dawniej, tak i teraz prześladowają i obrażają naród. Otwarcie teatru należy do owych obrażających, a wielce nietaktownych kroków rządu. Bez rozlepiania afiszów po rogach, teatr został otwarty dnia 7 Stycznia. Publiczność do teatru zebrano z obozu i koszar. Prawie cała publiczność była w mundurach, kilkanaście kobiet Rosyanek ciemno ubranych, a tylko kilka, pomiędzy niemi panny Kruzenstern, wystąpiły w jasnych świetnych sukniach. Aktorowie ulegając przymusowi, ledwo siły znaleźli na odegranie swoich ról. Ani jeden Polak nie był w teatrze, gdyż tylko kilkanaście osób z polskimi nazwiskami tam obecnych, straciło dawno charakter Polaków. Naród, który mordują, któremu nawet modlić się za kraj nie pozwalają, nie może chodzić do teatru. Najniższe warstwy ludności warszawskiej usłyszawszy o otwarciu teatru przy zamkniętych kościołach, i o staraniach rządu w celu zapełnienia teatru, z oburzeniem odepchnęły podszepty chcących ich uwieść do iscia do teatru. Wyborny to lud, zaprawdę dziwnie wyrobione w jego duszy instynkta szlachetności i bezinteresowności. Wczorajsze przedstawienie zważyło jeszcze mniejszą i to wyłącznie prawie policyjno-rosyjską publiczność. Otwarcie teatru dla takiej publiczności, po licznych staraniach sprowadzenia ludności polskiej, jest nowem skompromitowaniem rządu i dowodem słabości władz rosyjskich.

Pan Kruzenstern, rozkazał urzędnikom komisji spraw wewnętrznych zgolić wąsy i nosić wysokie kapelusze, albo czapki z gwiazdkami. Noszenie niskich kapeluszy, uważa p. Kruzenstern za demonstrację. Jakże łatwo demonstrować przy takiej przenikliwości ministrów i pochopności uważania lada bagatelki za demonstrację. Nogawki w cholewach, pętlica u surduta, wstążka u kapelusza — wszystko jest demonstracją. Jakże to łatwo kwestya odzieży nabiera politycznego znaczenia przez nierozsądne prześladowanie. Należało przynajmniej zostawić swobodę ubierania się jak się każdemu podoba. Tak daleko posuwać ograniczenie wolności indywidualnej, aby zakazywać lub nakazywać krój sukien jest nierozsądkiem.

Na ulicach jesteśmy świadkami licznych scen pacyfikacyjnych w rozumieniu p. Lüdersa i jego towarzyszy. Wczoraj policyjant zapytał wieśniaka wiozącego drzewo: dokąd je wiezie? A co tobie do tego? — odpowiedział wieśniak, a policyjant na to w twarz go uderzył. Wieśniak oddał policzek. — rozległ się świst piszczałki i jak w melodramie szatani, zbiegli się na jej odgłos policyjanci, i broniącego się wieśniaka związali, drzewo mu zabrali a jego do kozy odprowadzili. — Na innej ulicy, widzieliśmy wyrobnika odprowadzanego do więzienia sądu wojennego za to, że się wyraził przeciw święceniu świąt Bożego Narodzenia według rosyjskiego kalendarza. Denuncyacji mnóstwo i zawsze uważane są za zupełny dowód. Na zasadzie denuncyacji jenerał Roźnow nalega o przyznanie się do prawdy, a prawdzie niewinniającej człowieka nie chce wierzyć.

Niewiemy za co p. Bogdański, Grajner, Adolf Werner, Widuchowski, Górski. Moro dymisyonowany oficer, Szyszkowski stypendysta, Djakowski lakiernik, Kozicki pisarz pocztowy, ostatni czterej w Zwierzynku; ksiądz w Praszynskim i wielu innych zostali aresztowani; ale domyślamy się, że na zasadzie równie jak wiele innych bezzasadnych i fałszywych denuncyacji. Przy takim postępowaniu tajnej policyi, kraj nigdy uspokojonym być nie może, a więzienia zawsze będą zapełnionemi. W Kownie na początku Grudnia, wojsko i policya batami i kolbami roztrzącała ludność i raniła wielu ludzi. Zaarrestowano także pewną liczbę osób, pomiędzy którymi wymieniają marszałka Żylińskiego, dwóch braci Tomaszewskich, Korsunia i Owsianego. Na Litwie podpisywano adres do cesarza; wiadomość o adresie skłoniła rząd do zamknięcia sejmików i zawieszenia wyborów powiatowych. Rząd nic nie chce wiedzieć o potrzebach i żądaniach ludności i takim sposobem pcha ich koniecznie do szukania na innej drodze zaspokojenia życzeń i potrzeb.

Tam tylko rząd nie działa rewolucyjnie, gdzie wyprzedza słuszne żądania ludności i umie rozwijającym się potrzebom wcześniej danymi instytucjami czynić zadość.

— Rząd rosyjski przymusowo otwarciem teatru przy zamkniętych szkołach i kościołach, przy powszechnej w kraju żałobie, przy przepelnionych więzieniach, przy zakazach zbierania się kilku sąsiadów na poufną pogadankę, przy internowaniu całego narodu w swych domach, dodał do tysiącznych nowy dowód swej samowolności, a zarazem swego nierozsądku; okazał jaką drogą chciałby naród prowadzić, drogą, którą go pchano tutaj za czasów mikołajewskich, aby się bawił i tonął w zbytku, lecz aby broń Boże nie uczył się, nie wierzył, nie kochał i nie miał nadziei! Zapisujemy tu fakt dla historii, że dnia 7. Stycznia 1862 r., w czasie zamknięcia katolickich kościołów i synagog starozakonnych, z rozkazu rządu rosyjskiego, grano w teatrze operę »Bravo.«

Afiszki były drukowane bez dawniejszego z góry zezwolenia: »za pozwoleniem zwierzchności«, rozlepianymi nie były, ale rozdano je po wszystkich sklepach, kawiarniach i szynkach. W teatrze było kilkaset osób, samych prawie oficerów. Rosyanin, który sam relację zdawał, mówił, że cały teatr napełniony samymi mundurami wojskowymi. Z cywilnych było kilkunastu Rosyan. Nie byli nawet wyżsi urzędnicy polskiego rodu, jak np. pp. Hube, Enoch i t. d. Za to policmajster Piłsudzki odznaczał się niezwykłą uprzejmością, kazał wychodzącym dawać ognia do latarek, a niemających latarek kazał odprowadzać żołnierzom do domu. Teatr strategicznie był obstawiony wojskiem, wewnątrz było 80 milicyantów na służbie w mundurach i 80 milicyantów bez mundurów z blachami policyjnymi pod surdudem.

Aktorzy grali nędznie, nie jednemu z nich dusza pękała z boleści, a widzowie nawet niezdolni byli czuć tego.

Od czasów cara Piotra, który cywilizację Rosji zasadał na obcięciu bród i sukien, rząd rosyjski szczególną zwraca bacność na suknie, brody i wąsy, większą nierównie, niż na moralną stronę człowieka. W takim lub owakim kroju sukni widzi oznakę wierności dla tronu lub objaw buntu. Najwyżsi urzędnicy za jeden z ważnych obowiązków swego powołania, za jedną z ważnych podstaw państwa uważają krój sukien. Oto teraz dyrektor komisji spraw wewnętrznych, szambelan, radca tajny, senator Krusenstern wniósł na sesji tej komisji, że należy urzędnikom nakazać nosić wysokie kapelusze i golić wąsy. Zaiście ważny przedmiot w chwili gdy tyle rzeczy jest do zrobienia w kraju, gdy kraj cały, gdy Europa czeka obiecaną przez rząd reform. Macie specimen wszystkich mężów stanu Rosji: Płatanowych, Muchanowych, Rożnowych, — gdzie fałsz niepomaga chwytają za knut, to ich *prima et ultima ratio*.

— W podobny sposób położenie nominata charakteryzuje równocześnie lwowski Dziennik Polski, odzywając się temi słowy:

Spór dotychczas niezagodzony między duchowieństwem katolickim Królestwa Polskiego a rządem rosyjskim; spór jak wiadomo spowodowany zbezczeszczeniem kościołów przez żołdactwo, a to z rozkazu władzy, czyni tę prekonizacją księdza Felińskiego tem ważniejszą, że oprócz nadania w jego osobie pasterza osieroconej archidiecezyi, podnosi go zarazem do wysokości sędziego między rządem a duchowieństwem, między rządem a narodem. Jak się nowy arcybiskup wywiąże z tego trudnego zadania, przesądzać nie chcemy. Gdyż wyraz »prekonizacja« znaczy oznajmienie uczynione przez papieża w konsystorzu, że biskup jako łączący potrzebne warunki; gdy dalej do potrzebnych warunków należy przedewszystkiem gorliwość o prawa kościoła: należy się spodziewać, że nowy arcybiskup nie zbroczy z drogi wytkniętej mu przez szanownego prałata Białobrzeskiego i biskupa Deckerta, i kościołów warszawskich nie otrzymawszy od rządu rosyjskiego rękojmi, nie otworzy. Jest to jednak tylko nadzieja, tem słabsza, że i nieomylnie papieża nie rozciąga się aż do przeniknięcia wszystkich potrzebnych warunków w podniesionym do godności arcybiskupiej. Chwila obecna prekonizacji księdza Felińskiego na arcybiskupa, nie pozwala nam tak długo puszczać wodze radości, póki się nie dowiemy, jakie stanowisko zajmie w obec rządu w sprawie zamknięcia sprofanowanych świątyń Pańskich. Stoi napisano: »Co związane lub rozwiązane na ziemi, to samo i w niebie związane lub rozwiązane będzie.« Byłoby straszną klęską, nie dla religii, bo ta przetrwa wszelkie pociski, lecz dla hierarchii kościoła, gdyby jedna władza potępiała to, co druga za dobre i potrzebne uznawała, gdyby jedna skompromitowała postępkę drugiej. Arcybiskup Feliński znajdzie się właśnie w trudnym położeniu, że będzie musiał, bo po winien oprócz się parciu rządu rosyjskiego, aby bezwarunkowo otwarciem kościołów nie skompromitował władzy duchownej wykonywanej przed nim przez kapitułę warszawską i wikaryusza archidiecezyi ks. kanonika Białobrzeskiego. Po tym oporze dopiero poznamy owe potrzebne warunki, objęte oznajmieniem papieża. Poznamy jeszcze więcej, bo siłę wpływu dyplomacji schyzmatycznego papieża na postanowienia sługi sług, prawdziwego następy Piotra ś.

Rosya.

Położenie dzisiejsze Rosji, mianowicie pod względem finansowym, w ten sposób charakteryzuje jeden z korespondentów do Dziennika Polskiego:

»Rosya jest słaba. Rosya Mikołaja, a Rosya dzisiejsza, ogromne przedstawiają między sobą różnice. Wzburzenie umysłów, brak zaufania do rządu, zamieszanie w stosunkach społecznych, dobre chęci przy słabej woli cesarza Aleksandra, znamionują dzisiejsze położenie cesarstwa. Jest jednak jeszcze jeden fakt, na który nie tak wiele dotychczas zwracamy uwagi, a który prędzej może niż wszystkie inne ważne spowodować następstwa. Mówiono o złym stanie i rozstrojeniu finansów rosyjskich, ale nikt dotychczas nie wypowiedział nagiej prawdy. Rosya już jest bankrutem. Ilość wypuszczonych papierowych pieniędzy dochodzi 950 milionów rubli. Papierowe te pieniądze żadnej nie posiadają gwa-

rancy, gdyż zapasy srebra są zupełnie wyczerpane. Wartości, jakie rząd posiada w majątnościach ziemskich i innych nieruchomościach, nie wystarczają na pokrycie innych długów państwa, a mianowicie pożyczek zagranicznych i papierów skarbowych procentowych, które odróżniają od papierowych pieniędzy. Dochody nareszcie roczne nie wystarczają na pokrycie wydatków; większe opodatkowanie klas najliczniejszych, tj. klas ludowych, jest przy dzisiejszej reformie włościańskiej nader trudne, a wyższe opodatkowanie szlachty i tak znaczne ciężary już ponoszącej, z tego samego powodu niemożliwe. Deficyt budżetowy jest znaczny i ciągle wzrasta. Zniesienie »odkupu wódczanego« już przez cesarza zatwierdzone, a w r. 1863 w życie wejść mające, pozbawia skarb 1/3 części jego dotychczasowych dochodów. Straty tej nie wynagrodzi ani w części ustanowić się mający podatek gorzelniany. Obok tego dodajmy, że produkcja Rosji z powodu reformy włościańskiej znacznie się zmniejszyła, że budowane na wielką skalę koleje żelazne i nie wysokie cła, są przyczyną znakomitego importu zagranicznego przewyższającego więcej jak w dwójnasób eksport krajowy, a będziemy mieli obraz położenia finansowego, nie lepszego nawet chwilowo niż położenie Austrii. Najbardziej dotkliwą stroną tego położenia finansowego są papierowe pieniądze, i obniżająca się ciągle ich wartość w stosunku do waluty zagranicznej, czyli co na jedno wychodzi, w stosunku do srebra. Dziś już choć Rosyanie sami wielką jeszcze mają wiarę w źródła swego bogactwa na przyszłość, pieniądze papierowe tracą 20 na sto przy zamianie na srebro. Operacje, jakich bank petersburski dokonywa ciągle w celu utrzymania ich kursu, są tylko pozornem i chwilowem lekarstwem, a już niektórzy bankierowie zagraniczni (podobno i Baring) ograniczyli mu kredyt. Z chwilą, w której Europa jaśniej się rozejrzy w tem położeniu finansowym Rosji, a kapitaliści krajowi tracą do reszty zaufanie do papierowych pieniędzy, jako do fikcyjnej wartości, z tą chwilą czeka Rosyą straszne przesilenie, albo wielka polityczna reforma.«

Francya.

Par yż, 13. Stycznia. — Francya liczy obecnie z departamentami doń w ostatnich czasach przydanemi 37,382,225 mieszkańców. Liczbę tę wyjmując z raportu pana Persignego cesarzowi przedłożonego. Cesarzski dekret z 11. b. m. uważa liczbę tę na następne lat 5 za jedynie autentyczną.

— Wedle rozporządzenia ministerstwa wojny i marynarki, odnowione być mają zapasy sucharów na 5 lat obliczone.

— Dziś wieczór w Tuileryach wieczorek i koncert. 300 osób otrzymało nań zaprosiny.

— Poseł angielski z powodu śmierci księcia Alberta nie będzie odbywał żadnej w tej ziemie recepcyi.

— Gielda dzisiejsza stała okazywała postawę; po usunięciu obawy wojennej rzucono się wyłącznie na rozbiór planów finansowych p. Foulda, i dla tego spodziewają się podniesienia kursów.

— Wedle raportów z Meksyku postąpiło wojsko prezydenta z Jourez Tombico, Tomtago i z innych punktów nadbrzeżnych. Mieszkańcy tych miejsc zamianowali, jak i Vera-Cruz tymczasowe rządy, mające aż do ustania kryzys kierować sprawami.

— Wedle prawa prasowego podpada karze 50—100 fr. dziennik, który zamieszcza w swych kolumnach fałszywe wiadomości. Tej kary doznały niedawno Opinion nationale, Temps i Progres de Lyon. Z tego powodu pyta się dziennik sporów Journal des debats dla czego nie ulega tej karze Monitor, który nie raz już w swych kolumnach zamieszczał fałszywe wiadomości.

— Finansowy wykład p. Foulda, który obok politycznych raportów rocznych cesarza miał odegrać rolę niezależną, nie wyjdzie na świat, jak słyhać i dla tego, że ministrowie się temu sprzeciwili. Rozciągnięcie podatku mobiliarnego na wartości zagraniczne, pociągnie za sobą cząstkowe przeciągnięcie kapitału, umieszczonego w przedsięwzięciach zagranicznych.

(Kor. Cz.) Sprawa ks. Dołgorukowa z ks. Woroncowem żywo od dni kilku zajmuje uwagę publiczności paryskiej. Wyrok sądowy w zeszły piątek wydany skazał jak wiadomo pierwszego na koszt, a co więcej uznał go autorem listu będącego przedmiotem sporu. Nam Polakom nie wypadało jak tylko być dalekimi widzami tej walki dwóch Rosyan potomków znakomitych rodzin a w której ani porażka ani zwycięstwo chlubnem być nie mogło. Lecz nie można pominąć milczeniem oburzenia jakie między obrońcami sądowymi wywołało wystąpienie Prokuratora Cesarskiego. W oskarżeniu nie tylko dozwolił sobie obelg przeciw zapozwanemu, ale jak gdyby był prokuratorem cesarsko-rosyjskim, nie cesarsko-francuzkim oznał się z najwspanialszemi pochwałami nietylko cesarza Aleksandra oswobodziciela ludu, ale nadto rządu rosyjskiego i rzekł »że rząd ten jest otoczony szacunkiem i czcią świata całego.« Co do tak unieżonego zgięcia kolan i uwielbienia skłonić mogło urzędnika publicznego, będącego wśród sali sądowej organem rządu, wiedzieć nie można, lecz dziwić się godzi. Ks. Dołgoruków odwołał się do wyższej instancji, a zarazem jak wieść niesie zażądał od przeciwnika honorowego zadość uczynienia. Z obu stron wybrani świadkowie mieli postanowić iż takowe nastąpi, po ukończonym przebiegu wszystkich dróg sądowych. Świadcami ks. Dołgorukiego są dwaj członkowie klubu królewskiej ulicy do którego i książę należy.

We Włoszech sprawa Polska zaczyna obudzać zajęcie, kiedy dotąd obojętność tylko spotykała. Dwa dzienniki turyńskie, francuzki Les Nationalités i włoski La Monarchia Nationale umieszczają artykuły żywym współczuciem tchnące i określające charakter ruchu polskiego. To ostatnie pismo jest dziennikiem p. Ratazzego, który zdaje się być w bliskiej może przyszłości przeznaczonym do ujęcia steru rządu.

Odwilż odjęła modną rozrywkę ślizgawki, rozpoczął się też szereg innego rodzaju zabaw. Cesarz chcąc ożywić i zasilić uskarżający się na brak odbytu przemysł zalecił swoim ministrom, aby się przysposobili do

gościnności otwarcia swych domów. U dworu cztery wielkie bale w ciągu karnawalu zapowiedziane. W każdy poniedziałek danym będzie obiad familijny w Tuileryach, a po nim wieczór tańczący w apartamentach Cesarzowej. Wczoraj skończyła się żałoba dworska po ks. Albercie dziś bal u dworu na który 5000 osób zaproszono. Jutro na dni cztery Cesarstwo przywdziewają żałobę po ks. Beja, bracie króla Portugalskiego. W dniu wczorajszym pierwsze było zebranie wieczorne u Hr. Walewskich. Dwa bale jeden u prezydenta senatu Troplong i u marszałka Randon w następnym tygodniu ożywią świat urzędowy i dyplomatyczny. W innych częściach społeczeństwa paryżkiego nie okazuje się dotąd pochop do zabaw. Mało domów jest otwartych, w szczyptę tylko kołach zbierają się bliscy znajomi. Polskie towarzystwo tutejsze wiernem pozostań: żałobie narodowej. Nie nam przystożą uciechy światowe i rozveselenie.

Z dziesiątym dniem Constitutionnel ogłosił wystąpienie p. Véron z dyrekcji dziennika. Przygoda jaka spotkała p. About w teatrze »Odeon« trzykrotne wygwizdanie sztuki jego, a raczej jego samego, rozciągnęło się i do Constitutionnela którego stał się współpracownikiem. Mówią że młodzież chcąc uraczyć niemilego sobie pisarza kocią muzyką, szukała go w redakcji dziennika któremu tygodniowych felietonów dostarcza, i że niechęć swoją tak jednemu jak drugiemu okazała.

Anglia.

London, 14. Stycznia. — Nie możemy powiedzieć, aby spór załatwiony o »Trent« miał podnieść handel. Umysły tylko się nieco uspokoiły, ale w wielu gałęziach przemysłowych dawna niepewność oddziaływała, a może nawet i większa, jakby się okazała nawet po wypowiedzeniu wojny. Gdyby ta ostatnia była wybuchła, miano nadzieję deblokować brzołę południową i dostać bawełny, teraz zaś i z tą nadzieją pożegnać się przychodzi, bo wojna domowa amerykańska nie tak rychło się ukończy, a fabryki angielskie ograniczone na bawełnę amerykańską, nie mają teraz dostatecznego zatrudnienia. Rozpuszczają więc robotników, albo też tak pracę urządzają, że dwóch pracuje w zwykłych godzinach, a trzeci tylko połowę zwykłej pracy odrabia, czyli innymi słowy, pierwsi dwaj biorą całą pracę, a każdy trzeci tylko połowę. Jest to niestety sprawiedliwiej i bezpieczniej niż całkiem oddalać ludzi z fabryki. Bawełna też dwa razy teraz tyle kosztuje, co o te czasy przed rokiem.

— Towarzystwo londyńskich robotników doręczyło Rosyaninowi Bakuninowi adres, w którym mu życzy szczęścia z powodu ucieczki z Syberji. Bakunin pracuje teraz nad pamiętnikami swojemi. W obecnej chwili nadsyła swoje artykuły do Kółka Hecena.

Włochy.

Kwestya finansowa głównie teraz zajmuje uwagę w Turynie. Nie są zadowoleni z kursu włoskiej renty, a plan finansowy Bastogiego krytykują surowo, a mianowicie Pepoli, który należy do pierwszych znawców finansów we Włoszech. Pepoli upatruje błędy w kombinacjach finansowych Bastogiego.

— Listy, które odebrano z Rzymu z d. 11. w Marsylii potwierdzają, że car rosyjski ustąpił i przyrzekł kuryi rzymskiej przyjąć nuncyaturę rzymską w Petersburgu od lat 24 skasowaną.

Turyn, 12. Stycznia. — Rząd zawarł kontrakty o dostawę 675,400 karabinów dla gwardji narodowej; 445,000 już dostawiono, a w ciągu roku 1863 i 1864 dostawią resztę 230,400. Koszta na tę broń wynoszą 23½ mil. fr. Liczba gwardji narodowej zapisanej w listach północnych i środkowych Włoch wynosi 754,155 i pomiędzy nią wydano 321,396 karabinów. Dla gwardji narodowej w neapolitańskim przeznaczono 240,000 karabinów.

Genoa, 10. Stycznia. — Parowcem z Palermo otrzymano tu następujące wiadomości z Castellamare: tameczni powstańcy zabrali dwie armaty i strzelali z nich do fregaty »Mozambano« i statku kanonierskiego »Ardita«, który wkrótce przywiedli do milczenia. Wysłano przeciw powstańcom strzelców z Palermo, którym stawili zacięty opór. Trzech oficerów poległo w bitwie, poczem strzelcy przelamali powstańców. 34 z nich schwytali i 7 rozstrzelali na miejscu. Jenerał major Quintini dowodził wojskiem. W nocy z 3. na 4. b. m. nadeszły posiłki z Palermo. Część ruszyła do Alkama, gdzie komendanta tamecznej załogi zamordowali powstańcy. 300 Burbonistów wylądowało. Wyparowano powstańców granatami z ich stanowisk.

Hiszpania.

Hiszpański minister spraw zagranicznych p. Calderon Collentes przesłał w d. 6. Grudnia 1861, w przedmiocie zerwania stosunków dyplomatycznych pomiędzy królową i gabinetem turyńskim, okólnik do agentów hiszpańskich, uwierzytelnionych przy obcych dworach. Na wstępie zwraca uwagę minister w pomienionym okólniku, że pomimo objawionego przez rząd hiszpański umiarkowania, niepodobna było osiągnąć zadowolniające rozwiązanie istniejących pomiędzy obu gabinetami nieporozumień. Wynika ztąd potrzeba przytoczenia w kwestyi archiwów neapolitańskich i niektórych dat autentycznych. Znaną jest otwarta i lojalna polityka gabinetu hiszpańskiego w obec wypadków we Włoszech. Gabinet ten nie zbaczając od ścisłej neutralności, nigdy niezapierał się swego zapatrywania na owego wypadki.

«Rząd narodu katolickiego, brzmie w dalszym ciągu okólnik, którego monarchini jest obecnie głową dostojnej dynastji Bourbonów, i uroczystymi traktatami ma sobie zastrzeżone ważne prawa do królestwa O. Sycylii, niemogła obojętnie patrzeć na fakta, pozbawiające z jednej strony ojca św. znacznej części jego krajów, z drugiej obalające we Włoszech trony książąt z rodziny Bourbonów. Gdy wypadki w królestwie O. Sycylii, królewską rodzinę neapolitańską zmusiły bronić nienaruszalnych praw swych w twierdzy Gaecie, i gdy twierdza ta bliską była upadku, żądali niektórzy ajenci konsularni króla Franciszka II od agentów królowej rezydujących w tychże samych stolicach, aby przyjąć zechcie i

archiwa konsulatów, póki Europa nierozstrzygnie kwestyj w królestwie O. Sycylii podniesionych.

Rząd JKMości zapytany o radę przez swych agentów nie wahał się dozwolić im przyjąć depozyt, jaki im powierzyć chciano. Rząd JKMości zastósować się chciał zarazem do zwykłych w podobnych wypadkach prawideł, to jest że jeżeli po zerwaniu stosunków pomiędzy dwoma rządami nastąpi wojna, i reprezentanci ich zmuszeni są siedzibę swą opuścić, w razie takim przekazują opiekę nad swymi rodakami i nadzór archiwów poselstwa, reprezentantom lub agentom sprzyjawnego, albo neutralnego mocarstwa. Rząd JKMości nie miał sobie również trudności, jaka powstać musi dla faktycznego rządu jakiegobądź narodu z przyjęcia archiwów poselstwa lub konsulatu przeciw woli depozytaryusza. Póki depozytaryusz taki rządowi swemu wiernym pozostaje, mnóstwo ma do wyboru środków, depozyt swój uwolnić od wszelkich badań i reklamacyj. Z drugiej strony byłby opór w przyjęciu takiego depozytu czynem któryby nieprzyniósł zaszczytu opierającemu się a zarazem żadnego pożytku niesprawił rządowi, na karb którego nastąpił.

Rząd JKMości jest przeto zupełnie przekonany, że w podobnym wypadku żaden rząd europejski niepostąpiłby inaczej. Rząd JKMości postępując tak z powyższych powodów, zastrzegł sobie zwrócenie archiwów w właściwym czasie temu, komu prawnie przynależą.

Ponieważ archiwa jlnego konsulatu neapolitańskiego w Lizbonie, złożone zostały w poselstwie hiszpańskim przy tymże dworze, zanim gabinet portugalski uzna królestwo włoskie i agentom konsularnym O. Sycylii *exequatur* nie zostanie odjęte, zażądał rząd JK. sardyńskiej Mości wyjaśnień w tym przedmiocie. Rząd JKMości nieomieszkał je dać. Pomimo tego poselstwo sardyńskie w Madrycie niewstrzymało się od reklamowania archiwów konsulatu neapolitańskiego jako własności nowego królestwa włoskiego. Rząd JKMości, który faktu tego nieuznawał, na jakim się opierała owa reklamacja i której skutki niemają w oczach jego tego znaczenia, jakie jej reprezentanci Piemontu przypisać chcieli, nie mógł postanowionemu przez tychże żądaniu zadośćuczynić. Na tem polu i powyżej wskazanem trwały negocjacje jeszcze przez jakiś czas. Rząd JKMości okazywał się zawsze ożywionym tymże samym duchem pojeżdżania i umiarkowania, lecz poselstwo sardyńskie nie we wszystkim szło za przykładem. W dwóch swych notach pozwoliło sobie niejakiemu napomknieniu o politycznych podstawach, na jakich według jego zdania monarchia hiszpańska polega, jako też o przeszkodach zgotowanych smutnymi wpływami dojściu do skutku zadowalającego porozumienia pomiędzy obu rządami. Chociaż bar. Tecco w kilku rozmowach ze mną te niewłaściwe i śmiałe zdanie tłumaczył, noty jednak jego nie mogły pozostać bez odpowiedzi. Oświadczyłem mu iż niezgodne są odpowiedzi z powodu tłumaczenia jakiemu podlegać mogą. Zostałyby mu nawet z tem tłumaczeniem zwrócone gdyby rząd JKMości nie był zdecydowanym aż do końca postępować z największym umiarkowaniem, i gdyby się niespodziewał z pewnością, że noty po stanowczem załatwieniu kwestyj cofnięte zostaną.

Tak rzeczy stały, gdy francuski »chargé d'affaire« na rozkaz rządu swego zgłosił się do mnie poufnie i po przyjacielsku dla zawiadomienia mnie, że kawaler Nigra, reprezentant króla Wiktora Emanuela przy Najj. cesarzu Francuzów, żądał od p. Thouvenela przyjaznego pośrednictwa celem skłonienia rządu JKMości, aby nakazał zwrot papierów znajdujących się w archiwach konsulatów neapolitańskich w Marsylii i w Algierze, a odnoszących się do interesów prywatnych. Archiwa konsulatu w Marsylii nie zostały złożone w konsulacie hiszpańskim, lecz względem konsulatu w Algierze nie uważał się rząd w możności zadośćuczynienia wymaganiu bez upoważnienia Najjaśniejszego króla Franciszka II.

Rząd JKMości zasiągnął w tym przedmiocie zdania króla i gdy tenże zupełnie mu zostawił do woli postąpić jak uzna za właściwe wyrażając zaufanie, że w żadnym razie praw jego nie naruszy, rząd JKMości zezwolił na wydanie papierów, dotyczących interesów prywatnych. Mniemał on, iż nie nadwęgęjąc w niczem swych zasad i nie zmieniając przyjętej w tej rzeczy postawy, zadośćuczyni zarazem życzeniom gabinetu cesarskiego we Francji, z którym związany jest ścisłymi stosunkami, i wymaganiami rządu króla Wiktora Emanuela.

Tymczasem gdy postanowienie to powziętem zostało, które się zdawało zdolnem wszystkie strony zadowolnić, oświadczył bar. Tecco, że instrukcje rządu jego z tem się nie zgadzają, i że nie może kontentować się niczem innym, jak prostem i bezwarunkowem wydaniem archiwów. Niespodziewana sprzeczność pomiędzy tem, co rząd cesarski na naleganie kaw. Nigra wymagał, a żądaniem bar. Tecco na mocy rozkazów rządu jego, dała powód do nowych konferencji i negocjacji. Były chwile, mianowicie w skutek jednej z wspomnianych not, gdzie negocjacje na tym stały punkcie, iż zerwać się mogły przesłaniem paszportów reprezentantowi króla Wiktora Emanuela; podczas gdy dane przezeń tłumaczenie i żądanie porozumienia od którego rząd JKMości nigdy nie odstępował, były powodem, iż się zajmowano ułożeniem formuły zadośćuczyniającej wszelkim wymaganiom. Formuła ta brzmi: iż rząd JKMości przekonawszy się, że się w archiwach nie znajdują dokumenta polityczne, też wyda, jeżeli bar. Tecco wydania tego nową notą zażąda, w czem od kwestyi zasad odstępuje i stawia się w kwestyi załatwić się mającej na polu czystej praktyczności i przyzwoitości. Nieuchronnym warunkiem jest dalej, aby reprezentant króla Wiktora Emanuela cofnął swe obie ostatnie noty, które sporowi nadały obcy i niewłaściwy charakter. Ten projekt załatwienia podany został do wiadomości gabinetu turyńskiego, który zrobił przeciwprojekt, aby rząd JKMości cofnął również wszystkie swe noty i który się opierał w tym względzie na zasadzie wzajemności, co zaiste ani przyjętem, ani do kwestyi zastosowaniem być nie mogło.

Okólnik dalej wyluszcza powody, dla których na podobne żądania przystać nie można i dla których gabinet hiszpański przy projekcie swoim

obstaje. Skutkiem tego było, że bar. Tecco zażądał w formie uprzejmej paszportów, których mu rząd hiszpański nie wahał się przesłać. Prasa, mówi dalej okólnik, pochwyliła tę okoliczność, wyzyskiwała ją poczęści w interesie stronnictwa i ztąd poszło, że przewidywano demonstracje ludowe przy odjeździe barona Tecco. Rząd nie lękał się tego i nie myślał się poddać moralnemu parciu. Odjazd bar. Tecco był dla niego samego koniecznością, podczas gdy rząd przy tem stałe postanowił dalszych nie robić koncesyi. Widocznie od początku czynne były tendencje, aby kwestyi tej nadać znaczenie, jakiego z razu nie miała. Ponieważ jednak okoliczność ta wzięła taki obrot, widzi się rząd JKMcI spowodowanym bezwzględnie oświadczyć, że fakt ten najmniejszego nie wywrze wrażenia na politykę w kwestjach ważnych, których widownią są Włochy. Niemniej jednak gabinet hiszpański w obec rządu turyńskiego zawsze zachowa wszelkie względy, jakie się zgadzają z nowo zaszłemi, odmiennymi stanowiskami obu rządów...

— W Madrycie chwyciła się władza w zeszłą sobotę nadzwyczajnych środków ostrożności i pilnowała, aby lud nieuderzył na kramy z bronią i prochem. — Rances zamianowany został posłem hiszpańskim w Berlinie, Rason w Frankfurcie n. M.

Grecya.

Ateny, 6. Styczn. — Z urzędowych sprawozdań pokazują się kłeski z ostatniego trzęsienia ziemi. Miasto Vostizza z przyległemi wsiami zamieniło się w kupę gruzów, 15,000 ludzi obozuje pod gołym niebem. Nędza między nimi jest wielka. Szkody poniesione wynoszą 15 milionów drachm. Nadesłana pomoc ze strony rządu jest kroplą wody tylko, 100 namiotów, 3000 piernat niewiele pomoże. Trudno myśleć w takim stanie rzeczy o uprawie pól tamecznych pod rodzenki korynckie.

Kronika miejscowa.

Poznań, 17. Styczn. — Na rogu ulicy Młyńskiej i 10-Marcińskiej niedaleko bramy Berlińskiej, tam gdzie stoi wielka stajnia zajezdna na gruncie Mikulskiego wystawi w roku bieżącym piwowar Hofman z Głogowy nowy browar. Jakkolwiek nie wiele jest w Poznaniu zwolenników Gambrina, jako się okazuje z upadku siedmiu browarów (Kantorowicza na Śródcie, Hoffmana, Bischofa, Drewicza, Sawińskiego, Leitgebra i Batkowskiego), jednakowoż p. Hofman nie traci otuchy i tam zakłada swój browar, gdzie tyle zostało zwinętych. W Księstwie Poznańskim jest w ogóle 264 browarów, gdy tymczasem w nadreńskiej prowincyi 2309, w westfalskiej 1342, szląskiej 1316, saskiej 1018, brandenburgskiej 605 (w Berlinie 39), w Wschodnich Prusach 494, Pomoraniu 285, w Zachodnich Prusach 124. W ogóle w Prusach jest 7706 browarów, w miastach 3731, na wsiach 3976.

Rozmaite wiadomości.

— Pan Karol Cieszewski, redaktor czasopisma lwowskiego »Czytelnia dla młodzieży«, został uwięziony z powodu procesu drukowego wytoczonego redakcyi tegoż pisma. Skutkiem tego nastąpiła w wydawnictwie przerwa.

— Jak nam donoszą z Wiednia, Nr. 10 czasopisma »Postęp« wychodzącego w Wiedniu, z d. 5. b. m. zabrany został przez policję, a redaktor jego p. Osiecki oskarżony jest o zdradę stanu z powodu artykułu: »Polska przy końcu 1861 r.« Numer ten ma być w nowem wydaniu zmienionem rozesłany wraz z Nr. 11.

Wiadomości literackie.

Warszawa. — W dniu 31. Grudnia 1861 wyszedł Nr. 52. »Gazety rolniczej«, który w sobie zawiera następujące artykuły: Pamięci Tomasa Potockiego; Najpewniejsze sposoby wychowywania zdrowych i rośliwych koni (dokończenie); Piśmiennictwo rolnicze: Przegląd krytyczny dziełka Seifmana pod tytułem »Kastracja krów« (z 9 rycinami), od redakcyi; Korespondencje gospodarskie: z Litwy, przez Pawła Walickiego; i z Ukrainy, przez Adama Matkowskiego; Nowiny i ogłoszenia gospodar-

skie; Korespondencya Redakcyi; Spis artykułów umieszczonych w »Gazecie rolniczej« w 1861 roku. »Gazeta rolnicza« w tych samych warunkach wychodzić będzie w r. 1862.

— Nakładem i drukiem S. Orgelbranda, księgarza i typografa, przy ulicy Krak. Przedm. Nr. 372, wyszedł zeszyt 77 »Encyklopedyi powszechnej«, który między innymi zawiera z większych artykułów następujące: Fructidor; Fryderyk (43 tego imienia); Fryderyk Jagiellończyk; Fryderyk August Fulton; Fundamenta; Furs Bilicki (Atanazy) biskup chełmski unicki itd.

Lwów. — Temi dniami skończył się druk czwartego i ostatniego tomu dzieła Karóla Szajnochy: »Jadwiga i Jagiełło«, w drugim pomnożonym wydaniu, nakładem autora.

Karol Wild wydał pierwszy zeszyt dzieła: »Dzieje Polski, podług ostatnich badań opisane przez Józefa Szujskiego.« Zeszyt niniejszy zawiera historję Piastów po rok 1295. Dzieło to poświęca autor młodzieży polskiej, jako książkę podręczną. Zamiarem jego jest podać całokształt dziejów polskich aż do najnowszych czasów, z naukową ścisłością wykładu na podstawie dotychczasowych badań historycznych. Przy każdym okresie podaje dokładny spis źródeł, tudzież pogląd na społeczny stan innych państw europejskich i stanowisko Polski powszechno — dziejowe. Obszerne to dzieło ma wyjść w ciągu roku 1862 w ośmiu zeszytach obejmujących przeszło 80 arkuszy druku.

Henryk Szmitt drukuje ciąg dalszy »Dziejów narodu polskiego od najdawniejszych do najnowszych czasów krótko i zwięźle opowiedzianych.« Zeszyt pierwszy tegoż dzieła wyszedł już przed kilku miesiącami. Całe dzieło składać się będzie z trzech zeszytów, każdy po 16 do 20 arkuszy druku. Autor przeznaczając tę pracę na książkę podręczną dla młodzieży rozpoczynającej naukę historii polskiej, skreśla cały tok dziejów naszych w treściwym, obrazowym i do pojęcia młodzieży zastosowanym opowiadaniu, co książkę tę szczególnie do nauki dziejów zaleca, uczniowie albowiem przy naukowej ścisłości znajdują w dziełku tem i wykład przystępny i całość w niezbyt rozległe ramy ujętą.

Nakładem Karóla Wilda wyszły w osobnym odbiciu: »Kozacy Zaporozcy na Ukrainie« przez Ludwika Powidaję. Lwów 1862 str. 222., i »Wojna w Polsce roku 1831.« przez oficera polskiego (niedawno zmarłego Józefa Paszkowskiego) opisana w r. 1832.

Pani Łucya z G. Rautenztrauchowa w przejeździe swym przez Lwów wydrukowała »Kalendarzyk ścienny historyczny« złożony z 365 kart w 32° na każdy dzień roku. Na każdej kartce oprócz dnia miesiąca, przypadającego patrona, lub święta i zapisków kalendarzowych o wschodzie i zachodzie słońca i t. p. jest domieszczona rocznica historyczna na ten dzień przypadająca. Kalendarzyk podobny przywołując w pamięć codziennie najważniejsze wypadki dziejowe, obznajmia z nimi ogół i rozpowszechnia ich znajomość. Dla tego kalendarzyk ten powinienby się znaleźć na ścianie w każdym domu, po szkołkach wiejskich itp. Cz.

Przybyli do Poznania dnia 17. Stycznia.

BAZAR: Rosengart z Warszawy, hr. Kręski z Grembanina, Niegolewski z Morownicy, Zakrzewski z Osieka, Radoński z Dominowa, Prądzyński z Giecza.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: v. Heidenreich z Szlaska, Müller z Królewca, v. Bekkerath i Boley z Krefeldu, Bettelhäuser z Berlina, Hansen z Lipska, Liebold z Magdeburga.
MYLIUSA HOTEL DREZDENSKI: Dr. Żelasko z Kowanowka, Itzig, Cohn, Meyerwitz i Bockermann z Berlina, Kuhn z Szczecina, Mathias z Hamburga, Krüger z Królewca, Mengen z Viersen, Bohnen z Krefeldu.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: v. Treskow z Chodowa, Kirchner z Lignicy, Thoncke z Głogowa, Siedersleben z Berlina, Schneider z Bremy, Riegner i Linke z Wrocławia.
HOTEL DU NORD: Brzozowski z Brodnicy, Swinarska z Dembego, Cohn z Leszna.
OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Schneider z Meerane, Grudzielski z Soleczna, Wali-górski z Rostworowa.
POD CZARNYM ORLEM: Kutzner z Buku, Nowacki z Chładowa, Koperski z Stempocina, Nawrocki z Pierwszowa, Walz z Góry.
HOTEL PARYSKI: Roszak z Buku, Metzke z Dziechanowic, Jarnatowski z Zaniemyśla, Stankowski z Bydgoszczy, Chelmiecki z Gościejewa, Sypniewski z Piotrowa, Sawicki z Rybna, Baranowski z Gwizdowa, Rychłowski z Węgorzewa.
POD BARANKIEM: Töffling i Goldmann z Tomyśla.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Kościanie, Wydział I.

Kościan, dnia 14. Września 1861.

Nieruchomość **Teofila Gronowicza** oberzysty tu w **Kościanie** pod Nr. 65. położona, oszacowana na 5754 Tal, 6 Sgr. 4 Fen. wedle taxy, która wraz z wykazem hipotecznym i warunkami sprzedaży w Registraturze, przejrzaną być może, będzie dnia 28. Kwietnia 1862. przed południem o godzinie 9ej w zabudowaniu nowego więzienia sprzedana.

Wierzyciele, którzy dla pretensyi realnej z księgi hipotecznej niewidocznej z pieniędzy kupna zaspokojeni być chcą, zgłosić się powinni do Sądu, gdzie się subhastacya toczy.

Ogrodowy żonaty z Węgierskiego pod Kostrzynem szuka pomieszczenia od 15. Marca.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 16. Stycznia 1862.

Zyto (węcpeł po 25 szefli) słabo. Na Styczeń 44³/₁₂ pł. i list., na Styczeń Luty 44⁵/₁₂ pł. i list., na Luty Marzec 44¹/₂ list. 5¹/₁₂ pien., na Marzec Kwiecień 44¹/₁₂ pien. 2³/₃ list., na

wiosnę 44²/₃ pł. i list., na Kwiecień Maj 44³/₄ list.

Okowita (beczka 8000 kwart Trallesa) lepiej. Na Styczeń 16³/₄ pł. i pien., na Luty 16⁵/₆ pien. 7¹/₈ list., na Marzec 17¹/₁₂ list. 17 pien., na Kwiecień 17¹/₆ pien., na Maj 17⁵/₁₂ pł. i list., na Czerwiec 17²/₃ list. 7¹/₁₂ pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 16. Stycznia.

Pszenica 68—82 tal.
Zyto na Styczeń i Styczeń Luty 52¹/₈—1/2 do 1/4 tal., na Luty Marzec 51¹/₂—3/4—5/8 tal., na wiosnę 51—3/8—1/4 tal., na Maj Czerwiec 51¹/₄—1/2 tal.
Jęczmień wielki i mały 37—40 tal.
Groch do gotowania i na pastwę 46—57 tal.
Olej rzepiowy na Styczeń i Styczeń Luty 12¹⁷/₂₄—2/3 tal., na Luty Marzec 12³/₄—12¹⁷/₂₄ tal., na Kwiecień Maj 12⁵/₆—3/4 tal., na Maj Czerwiec 12⁷/₈—7/8 tal., na Wrzesień Paźdz. 12³/₄ tal.

Olej lniany 12³/₄ tal.

Okowita na Styczeń i Styczeń Luty 17¹¹/₁₂ do 18 tal., na Luty Marzec 18¹/₁₂ tal., na Marzec Kwiecień 18¹/₄ tal., na Kwiecień Maj 18⁵/₁₂—1/12 tal., na Maj Czerwiec 18⁷/₁₂—2/3 tal., na Czerwiec Lipiec 18¹¹/₁₂ tal.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	dnia 17. Stycznia 1862 r.			
	od	do	tal.	ogr. fn.
Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	2 25	—	2 27	6
Pszonicy średniej	2 20	—	2 22	6
Pszonicy ordynaryjnej	2 12	6	2 17	6
Zyta przedniego, szefel	1 26	3	1 27	6
Zyta lżejszego	1 21	3	1 22	6
Jęczmienia dużego, szefel	1 10	—	1 17	6
Jęczmienia małego	1 10	—	1 15	—
Owsa, szefel	—	24	—	27
Grochu do gotowania, szefel	1 21	3	1 23	9
Grochu na pastwę	1 17	6	1 20	—
Rzep zimowy	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—
Tatarki, szefel	1 5	—	1 10	—
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—
Ziemiaków, szefel	2 5	—	2 15	—
Masła, garniec	—	—	—	—
Siana, centnar	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—
Oleju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

Tal. Sgr. F. do Tal. Sgr. F.
Dnia 16. Stycznia 16 15 do 16 20 —
" 17. " 16 15 — " 16 20 —
Kommissya do ustanowienia ceny spiryтусu.